

20250370863

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БАНКИТЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за банките, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 13 февруари 2025 година.

Бр. 08-942/1
13 февруари 2025 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Гордана Сиљановска-Давкова, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
Африм Гаши, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА БАНКИТЕ

Член 1

Во Законот за банките („Службен весник на Република Македонија“ број 67/2007, 90/2009, 67/10, 26/13, 15/15, 153/15, 190/16 и 7/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 101/19 и 122/21), во членот 1 зборовите: „како и“ се бришат, а точката на крајот на реченицата се заменува со запирка и се додаваат зборовите: „како и работењето, супервизијата и престанокот на работењето на штедилниците.“.

Член 2

Во член 2 во точката 1. зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во точката 24. зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во точката 25. зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во точката 30. зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во точката 34. алинејата 1 се менува и гласи:

„една или повеќе финансиски активности и тоа: одобрување кредити; менувачки работи; давање платежни услуги и издавање електронски пари; финансиски лизинг; факторинг; форфетинг; издавање на гаранции и други форми на обезбедување; економско-финансиски консалтинг; работи на осигурување; посредување во склучување договори за кредити и заеми; работи во врска со хартии од вредност; управување со инвестициски фондови и управување со пензиски фондови. Небанкарските финансиски институции ги вршат овие активности во согласност со посебен закон, доколку активностите се регулирани со посебен закон или“.

Точката 37. се менува и гласи:

„„Ликвидносна поддршка во исклучителни околности“ е ликвидносна поддршка што ја одобрува Народната банка на Република Северна Македонија на банка согласно со Законот за Народната банка на Република Северна Македонија за подобрување на ликвидноста на банката, со цел одржување на стабилноста на финансискиот систем;“.

Точката 38. се менува и гласи:

„„Договор за ликвидносна поддршка во исклучителни околности“ е договор склучен меѓу Народната банка на Република Северна Македонија и банка, со кој Народната банка на Република Северна Македонија на банката ѝ одобрува ликвидносна поддршка во исклучителни околности под услови определени во согласност со Законот за Народната банка на Република Северна Македонија;“.

По точката 38. се додаваат две нови точки 39. и 40., кои гласат:

„39. „Потрошувач“ е физичко лице кое користи или користело производ или услуга од банката или се обратило до банката заради користење одреден производ или услуга, а ги користи производите или услугите за цели што не спаѓаат во рамките на неговата трговска, деловна, занаетчиска или професионална дејност;

40. „Штедилница“ е правно лице со дозвола за основање и работа издадена од Народната банка на Република Македонија согласно со Законот за банките и штедилниците („Службен весник на Република Македонија“ број 91/1993, 78/1993, 17/1996, 37/1998 и 25/2000), кое работи во согласност со делот XIX од овој закон и”.

Точката 39. станува точка 41.

Член 3

Во член 3 точката 1) се менува и гласи:

„банка која од Извршниот одбор на Народната банка на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Извршниот одбор) добила дозвола за основање и работење;“.

Во точката 2) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 4

Во член 4 во ставот (1) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (3) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 5

Во членот 5 зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 6

Во член 7 став (1) во точката 4) зборот „парични“ се заменува со зборот „платежни“.

Во точката 5) зборовите: „доколку е уредено со посебен закон“ се заменуваат со зборовите: „согласно со законот со кој се уредуваат платежните услуги и платните системи“.

Точката 8) се менува и гласи:

„давање платежни услуги, во согласност со законот со кој се уредуваат платежните услуги и платните системи, вклучувајќи и купопродажба на девизи“.

Точката 9) се брише.

Точките 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 18-а), 18-б), 19), 20), 21), 22) и 23) стануваат точки 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20), 21), 22), 23) и 24).

Член 7

Во членот 11 зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 8

Во член 13 став (2) во точката б) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 9

Во членот 16 зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 10

Во член 17 во ставот (4) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Народната банка“.

Член 11

Во член 18 ставот (1) се менува и гласи:

„По барањето од членот 17 од овој закон Извршниот одбор донесува решение за издавање на привремена дозвола или за одбивање на барањето во рок од 90 дена од денот на поднесувањето на барањето. Во рокот од 90 дена не се пресметуваат роковите кои ги определува Народната банка за комплетирање на поднесеното барање и периодот од поднесување на барање од страна на Народната банка до надлежни домашни и странски органи и институции за добивање документи, податоци и информации потребни за одлучување по барањето, при што од денот на поднесувањето на барањето до денот на одлучувањето на Извршниот одбор по истото не можат да поминат повеќе од 180 дена.“.

Во ставот (2) зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (3) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (4) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 12

Во член 20 ставот (2) се менува и гласи:

„Врз основа на оцената за усогласеноста на банката со условите содржани во привремената дозвола, Извршниот одбор одлучува со решение за издавање на дозвола за основање и работење на банка или за одбивање на барањето од членот 17 од овој закон во рок од 60 дена од денот на поднесувањето на писмените докази од ставот (1) на овој член. Во рокот од 60 дена не се пресметуваат роковите што ги определува Народната банка за комплетирање на доказите и периодот од поднесувањето на барањето од страна на Народната банка до надлежни домашни и странски органи и институции за добивање документи и информации потребни за одлучување, при што од денот на поднесувањето на доказите до денот на одлучувањето од страна на Извршниот одбор по истото, не можат да поминат повеќе од 90 дена.“.

Во ставот (3) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (4) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 13

Во член 22 ставот (3) се менува и гласи:

„По барањето од ставот (1) на овој член Извршниот одбор донесува решение за издавање дозвола или за одбивање на барањето во рок од 90 дена од денот на поднесувањето на барањето. Во рокот од 90 дена не се пресметуваат роковите кои ги определува Народната банка за комплетирање на поднесеното барање и периодот од

поднесување на барање од страна на Народната банка до надлежни домашни и странски органи и институции за добивање документи и информации потребни за одлучување по барањето, при што од денот на поднесувањето на барањето до денот на одлучувањето на Извршниот одбор по истото не можат да поминат повеќе од 180 дена.“.

Член 14

Во член 24 став (3) во точката 3) зборовите: „кај носител на платниот промет“ се заменуваат со зборовите: „во банка“.

Член 15

Во член 36 во ставот (1) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (3) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 16

Во член 46 во ставот (8) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 17

Во член 47 во ставот (1) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (3) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (4) зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (5) зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 18

Во член 48 во ставот (4) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 19

Во член 50 став (1) во воведната реченица зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 20

Во член 51 во ставот (2) зборовите: „гувернерот е должен“ се заменуваат со зборовите: „Народната банка е должна“.

Член 21

Во член 56 во ставот (1) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (2) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (5) зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (6) зборовите: „го извести гувернерот“ се заменуваат со зборовите: „ја извести Народната банка“.

Член 22

Во член 56-д во ставот (1) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (3) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (5) зборовите: „Народната банка“ се заменуваат со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 23

Во член 57 во ставот (1) во воведната реченица зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во точката 2) зборовите: „точки 5, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 18 и 23“ се заменуваат со зборовите: „точки 5, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17 и 24“.

Ставот (4) се менува и гласи:

„По барањето за издавање на согласност од ставот (1) точки 1, 6, 7 и 8 на овој член Извршниот одбор донесува решение за издавање на согласност или за одбивање на барањето во рок од 30 дена од денот на поднесување на барањето. Во рокот од 30 дена не се пресметуваат роковите кои ги определува Народната банка за комплетирање на поднесеното барање и периодот од поднесувањето на барање од страна на Народната банка до надлежни домашни и странски органи и институции за добивање документи и информации потребни за одлучување по барањето, при што од денот на поднесувањето на барањето до денот на одлучувањето на Извршниот одбор по истото не може да поминат повеќе од 60 дена.“.

Ставот (5) се менува и гласи:

„По барањето за издавање на согласност од ставот (1) точки 2, 3, 4, 5 и 9 на овој член Извршниот одбор донесува решение за издавање на согласност или за одбивање на барањето во рок од 60 дена од денот на поднесување на барањето. Во рокот од 60 дена не се пресметуваат роковите кои ги определува Народната банка за комплетирање на поднесеното барање и периодот од поднесување на барање од страна на Народната банка до надлежни домашни и странски органи и институции за добивање документи и информации потребни за одлучување по барањето, при што од денот на поднесувањето на барањето до денот на одлучувањето на Извршниот одбор по истото не можат да поминат повеќе од 120 дена.“.

Член 24

Во член 58 во ставот (1) зборовите: „точки 3, 13, 14, 15, 16, 17 и 18“ се заменуваат со зборовите: „точки 3, 12, 13, 14, 15, 16 и 17“.

Во ставот (2) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 25

Во член 59 во ставот (3) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (4) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (6) зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (7) зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Ставот (8) се менува и гласи:

„По барањето од ставовите (1) и (2) на овој член Извршниот одбор донесува решение за издавање на согласност или за одбивање на барањето во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето. Во рокот од 30 дена не се пресметуваат роковите кои ги определува Народната банка за комплетирање на поднесеното барање и периодот од поднесување на барање од страна на Народната банка до надлежни домашни и странски органи и институции за добивање документи и информации потребни за одлучување по барањето, при што од денот на поднесувањето на барањето до денот на одлучувањето на Извршниот одбор по истото не можат да поминат повеќе од 90 дена.“.

Член 26

Во членот 60 зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Народната банка“.

Член 27

Во член 64 ставот (4) се менува и гласи:

„Во методологијата од ставот (3) на овој член, Советот на Народната банка ги пропишува условите што треба да ги исполнат одделни позиции за да можат да се вклучат во сопствените средства и ризично пондерираната актива на банката, позициите за кои е потребна претходна согласност од Извршниот одбор за нивно вклучување во сопствените средства и начинот на издавање на таа согласност, пристапите кои може да ги користи банката при утврдувањето на адекватноста на капиталот, условите под кои можат да се користат одделните пристапи, пристапите за кои е потребна претходна согласност од Извршниот одбор и начинот на издавање на таа согласност, условите под кои можат да се користат кредитни рејтинзи и начинот на признавање на надворешна институција за процена на кредитниот ризик од Извршниот одбор за целите на утврдување на адекватноста на капиталот.“.

Член 28

Во член 65 во ставот (3) зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 29

Во член 65-г ставот (3) се менува и гласи:

„Врз основа на методологијата од ставот (1) на овој член, Извршниот одбор на квартална основа ја утврдува потребната стапка на противцикличен заштитен слој на капиталот за изложености во Република Северна Македонија, а Народната банка е должна на својата веб-страница да ја објави оваа стапка, доколку е таа поголема од 0%.“.

Во ставот (5) зборовите: „Народната банка“ се заменуваат со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 30

Во член 65-д во ставот (2) зборовите: „Народната банка“ се заменуваат со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 31

Во член 65-ѓ во ставот (2) зборовите: „Народната банка“ се заменуваат со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 32

Во член 65-е во ставот (1) зборовите: „Гувернерот на Народната банка“ се заменуваат со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 33

Во член 65-ж во ставот (9) зборовите: „Народната банка“ се заменуваат со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 34

Во член 83 став (2) во точката б) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 35

Во член 86 во ставот (2) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 36

Во член 89 во ставот (5) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 37

Во член 94 став (1) во точката 11) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 38

Во член 105 став (2) во воведната реченица зборот „Губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“

Во ставот (3) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 39

Во член 107 во ставот (1) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (2) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 40

Во член 108 во ставот (4) зборот „Губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (5) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (6) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 41

Во членот 109 зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 42

Во член 112 став (3) во точката 13) зборовите: „Министерството за труд и социјална политика“ се заменуваат со зборовите: „Министерството за социјална политика, демографија и млади.“

Член 43

Во член 118 во ставот (5) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 44

Во членот 123 зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Народната банка“.

Член 45

Во член 125 во ставот (1) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Народната банка“.

Во ставот (2) зборот „Губернерот“ се заменува со зборовите: „Народната банка“.

Член 46

Во член 126 во ставот (2) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Народната банка“.

Во ставот (3) зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 47

По членот 130 се додава нова Глава XIV-A и три нови членови 130-а, 130-б и 130-в, кои гласат:

„XIV-A. ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИТЕ

Член 130-а

(1) Банката е должна да обезбеди правичен и еднаков однос кон секој потрошувач, односно соодветна заштита на потрошувачите и тоа:

1) да им обезбеди на потрошувачите јасни, релевантни и навремени информации за производите и услугите коишто ги нуди на потрошувачите;

2) да обезбеди транспарентен и фер пристап при склучување на договорите со потрошувачите;

3) да воспостави систем за прием, евиденција, како и навремено и правично постапување во однос на поплаките на потрошувачите.

(2) Банката е должна во своите интерни акти да го пропише начинот на обезбедување заштита на потрошувачите согласно со ставот (1) на овој член.

(3) Советот на Народната банка со подзаконски акти подетално ги пропишува активностите на банките за заштита на потрошувачите од ставот (1) на овој член.

Член 130-б

(1) Народната банка врши контрола над работењето на банките во доменот на заштита на потрошувачите, во согласност со овој или друг закон со кој се уредува заштитата на потрошувачите преку проверка и следење на:

1) усогласеноста на банките со прописите со кои се уредува заштитата на потрошувачите, што вклучува усогласеност со одредбите на оваа глава, со другите закони со кои се уредува заштитата на потрошувачите, подзаконските акти донесени врз основа на овие закони, како и со интерните акти од членот 130-а став (2) од овој закон и

2) активностите на банките уредени со членот 130-а од овој закон.

(2) За потребите на контролата од ставот (1) на овој член, банките до Народната банка доставуваат податоци и информации од областа на заштитата на потрошувачите.

(3) При спроведувањето на контролата од ставот (1) на овој член, соодветно се применуваат одредбите од членот 114 ставови (3) и (4) од овој закон.

(4) Советот на Народната банка подетално го уредува начинот на вршење на контролата од ставот (1) на овој член и начинот на доставување на податоците и информациите од ставот (2) на овој член.

Член 130-в

(1) Извршниот одбор презема мерки и определува рокови за нивно спроведување спрема банка заради обезбедување заштита на потрошувачите, во согласност со одредбите на овој или друг закон со кој се уредува заштитата на потрошувачите и може:

1) да наложи престанување со постапување кое не е во согласност со одредбите од овој закон или друг закон со кој се уредува заштитата на потрошувачите;

2) да наложи отстранување на неусогласеностите или неправилностите утврдени со контролата од членот 130-б став (1) од овој закон и да определи рок за истото и/или

3) да наложи изработка, дополнување или измени на интерните акти на банката од членот 130-а став (2) од овој закон.

(2) При одлучување за мерките што ќе се преземат, се зема предвид:

1) видот и сериозноста на неусогласеноста и/или неправилноста;

2) влијанието или потенцијалното влијание на мерката врз банката или врз заштитата на потрошувачите;

3) дали неусогласеноста, односно неправилноста била намерна и/или се повторува и

4) подготвеноста на органите на банката за отстранување на констатираните неусогласености и неправилности.“.

Член 48

Во член 131 во ставот (1) зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (2) во воведната реченица зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (3) во воведната реченица зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 49

Во член 132 став (1) во воведната реченица зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (2) во воведната реченица зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 50

Во член 133 во ставот (1) во воведната реченица зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во точката 13) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (2) во воведната реченица зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во точката 2) во алинејата 5 зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 51

Во член 134 во ставот (1) зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 52

Во член 135 во ставот (2) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (4) зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (5) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (6) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 53

Во член 136 во ставот (1) во воведната реченица зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (2) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 54

Во член 137 во ставот (1) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (3) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (5) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (6) зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 55

Во член 138 во ставот (1) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (4) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (5) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (11) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (14) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 56

Во член 139 во ставот (1) во вovedната реченица зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во точката 2) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во точката 4) зборовите „Народната банка“ се заменуваат со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 57

Во член 140 во ставот (3) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Ставот (5) се менува и гласи:

„Со решението за воведување на администрација во банка, Извршниот одбор може да ги ограничи активностите на банката во однос на давањето платежни услуги или за одреден период да ѝ забрани давање платежни услуги.“.

Член 58

Во член 141 ставот (2) се менува и гласи:

„Со денот на доставувањето на решението за воведување на администрација до банката на која ѝ е ограничено или забрането давање платежни услуги, плаќањата врз основа на обврските на банката се извршуваат само со одобрение од администраторите.“.

Ставот (3) се менува и гласи:

„Со денот на доставувањето на решението за воведување на администрација до банката на која ѝ е ограничено или забрането давање платежни услуги, решенијата за присилна наплата и другите платни инструменти коишто се користат за да се иницира платен налог на товар на сметка на банката, а кои ќе се достават до Народната банка, Народната банка само ги евидентира и ги враќа до подносителот во рок од три дена и за истото ја известува банката.“.

Во ставот (4) зборовите: „која е исклучена од платниот промет“ се заменуваат со зборовите: „на која ѝ е ограничено или забрането давање платежни услуги“.

Член 59

Во член 142 во ставот (5) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 60

Во член 143 став (2) во вovedната реченица зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 61

Во член 146 во ставот (1) зборот „Губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (2) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (3) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (5) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (6) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 62

Во член 147 во ставот (1) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 63

Во член 148 во ставот (1) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (7) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во став (8) во точката 1) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (10) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (12) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 64

Во член 150 во ставот (1) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (2) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 65

Во членот 151 зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 66

Во член 152 став (2) во вovedната реченица зборот „Губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 67

Во член 153 во вovedната реченица зборот „Губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 68

Во член 154 став (1) во вovedната реченица зборот „Губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во точката 5) зборот „губернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (2) зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.
Во ставот (3) зборовите: „се исклучува од платниот промет и“ се бришат.

Член 69

Во член 157 во ставот (1) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (2) зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (3) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (6) зборовите: „ставот (4) точка 1“ се заменуваат со зборовите: „ставот (5) точка 2“, а зборовите: „банката е исклучена од платен промет“ се заменуваат со зборовите: „на банката ѝ е ограничено или забрането давањето платежни услуги“.

Ставот (7) се менува и гласи:

„Предлог за отворање на стечајна постапка на банка до надлежен суд може да поднесе само Извршниот одбор, во согласност со овој закон. Предлог за отворање на стечајна постапка на банка до надлежниот суд се поднесува првиот работен ден од денот на донесувањето на решението за исполнување на условите за отворање на стечајна постапка во банка. Кон предлогот за отворање на стечајна постапка на банка до надлежниот суд задолжително се приложува и решението на Извршниот одбор за исполнување на условите за отворање на стечајна постапка во банка.“

Член 70

Во член 158 ставот (1) се менува и гласи:

„Со денот на донесувањето на решението за исполнување на условите за отворање стечајна постапка од страна на Извршниот одбор, па сè до правосилноста на решението на судот со кое се отвора стечајна постапка кај банка, заради зачувување на имотот на банката, Извршниот одбор донесува решение за именување на најмалку еден овластен работник во банката.“

Член 71

Во член 160 во ставот (2) во првата реченица зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“, а во втората реченица зборот „Гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 72

Во член 165 во ставот (3) зборовите: „кредит во крајна инстанца одобрен“ се заменуваат со зборовите: „ликвидносна поддршка во исклучителни околности одобрена“.

Во ставот (4) зборовите: „кредит во крајна инстанца“ се заменуваат со зборовите: „ликвидносна поддршка во исклучителни околности“.

Член 73

Во член 168 во точката 2) зборовите: „Народната банка“ се заменуваат со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 74

Во член 169 во ставот (1) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (3) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (4) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 75

Во член 170 во ставот (1) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (4) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 76

Во член 172 во ставот (1) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Ставот (2) се менува и гласи:

„На штедилниците од ставот (1) на овој член соодветно се применуваат одредбите од:

- Главата I,
- Главата II член 7 став (2) и членови 10 и 11,
- Главата III дел 2, дел 4, дел 5 член 18 став 5, дел 6 и дел 7,
- Главата VII дел 1 член 57, дел 2 и дел 3,
- Главата VIII дел 1 членови 63 и 64, дел 2, дел 3 член 70, член 71 ставови (7) и (8), член 73 и член 74 ставови (1) и (2), дел 4, дел 6 и дел 7,
- Главата IX член 82 став (2), членови 83, 84 и 85, делови 6, 7 и 8,
- Главите X, XI, XII, XIII, XIV и XIV-A,
- Главата XV член 131, делови 1, 2, 4 и 5 и
- Главите XVI, XVII, XVIII, XX и XXI од овој закон.“

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Штедилницата не смее да основа подружници, филијали и претставништва во странство.“

Ставот (3) кој станува став (4) се менува и гласи:

„(4) По претходно добиена дозвола од Извршниот одбор, штедилницата може да направи преобразба на штедилница во банка и да ги врши следниве статусни промени: спојување на штедилници заради основање на банка и присојединување на штедилница кон банка.“

Ставот (8) станува став (5).

Член 77

По членот 172 се додаваат два нови члена 172-а и 172-б, кои гласат:

„Член 172-а

(1) Почетниот капитал на штедилницата изнесува најмалку 62.000.000 денари во паричен облик, впишан во Трговскиот регистар како основна главнина.

(2) Сите натамошни зголемувања на почетниот капитал мора да бидат само во паричен облик и да бидат уплатени во целост.

(3) Штедилницата е должна да ја одржува вредноста на почетниот капитал од ставот (1) на овој член.

(4) Почетниот капитал и сите натамошни зголемувања на почетниот капитал на штедилницата не може да се намалуваат преку враќање на уплатените влогови на акционерите, односно содружниците.

(5) Штедилницата е должна да одржува стапка на адекватност на капиталот којашто не може да биде пониска од 20%.

(6) При исполнување на обврската од ставот (5) на овој член, штедилницата е должна да одржува најмалку:

1) Стапка на редовниот основен капитал во износ од 11,25% од ризично пондерираната актива и

2) Стапка на основниот капитал од 15% од ризично пондерираната актива.

(7) Извршниот одбор може на штедилницата да ѝ пропише повисоки стапки од утврдените во ставовите (5) и (6) на овој член, доколку е тоа потребно поради природата, видот и обемот на активностите што ги врши и ризиците на кои е изложена како резултат на тие активности, вклучувајќи ги и ризиците коишто произлегуваат од макроекономското окружување.

(8) Штедилницата е должна да ги почитува следниве лимити на изложеност:

1) Изложеноста спрема лице и со него поврзани лица не смее да надмине 10% од сопствените средства на штедилницата;

2) Изложеноста спрема акционер, односно содружник со квалификувано учество во штедилницата и со него поврзаните лица не смее да надмине 5% од сопствените средства на штедилницата;

3) Изложеноста спрема лице со посебни права и одговорности и со него поврзаните лица не смее да надмине 3% од сопствените средства на штедилницата и

4) Вкупната изложеност кон лицата од точките 2) и 3) на овој став не смее да надмине 65% од сопствените средства на штедилницата.

(9) Штедилницата не смее да се стекне со земјиште, згради и опрема кои не ги користи за извршување на своите активности, како и со капитални делови во други субјекти, освен оние стекнати врз основа на ненаплатени побарувања.

(10) Имотот на штедилницата во земјиште, згради и опрема не смее да надмине 40% од сопствените средства на штедилницата.

(11) Во рамките на лимитот од ставот (10) на овој член не се вклучува имотот во земјиште, згради и опрема стекнат врз основа на ненаплатени побарувања, а кои штедилницата не ги користи за извршување на своите функции и капиталните делови стекнати врз основа на ненаплатени побарувања.

(12) Имотот и капиталните делови стекнати врз основа на ненаплатени побарувања, штедилницата е должна да ги продаде во рок од три години од нивното стекнување. Во спротивно, истите се вклучуваат во лимитот од ставот (10) на овој член.

(13) По исклучок од членот 95 став (5) од овој закон, најмалку едно од лицата вработени во Службата за внатрешна ревизија на штедилницата треба да има уверение за ревизор, стекнато согласно со закон.

Член 172-б

(1) Штедилница може да ги врши следниве активности:

1) прибирање депозити од физички и правни лица од Република Северна Македонија;

2) одобрување кредити на физички и правни лица од Република Северна Македонија;

3) давање една или повеќе платежни услуги на физички и правни лица од Република Северна Македонија, во согласност со законот со кој се уредуваат платежните услуги и платните системи, вклучувајќи купопродажба на девизи;

4) отворање платежни сметки за платежни институции и институции за електронски пари во согласност со законот со кој се уредуваат платежните услуги и платните системи;

5) отворање посебни сметки на платежни институции и институции за електронски пари на кои се депонираат примените парични средства заради нивна заштита во согласност со законот со кој се уредуваат платежните услуги и платните системи;

6) менувачки работи;

7) издавање на електронски пари на физички и правни лица од Република Северна Македонија, согласно со законот со кој се уредуваат платежните услуги и платните системи;

8) изнајмување сефови, остава и депо;

9) купување и продавање државни хартии од вредност и инструменти на пазарот на пари во свое име и за своја сметка;

10) продажба на полиси за осигурување;

11) посредување во склучување договори за кредити и заеми;

12) обработка и анализа на информации за кредитна способност на правни лица;

13) економско-финансиски консалтинг и

14) други финансиски активности утврдени со закон што може да ги врши штедилница.

(2) За вршење на активностите од ставот (1) точки 3), 4), 7) и 14) на овој член штедилницата е должна да поднесе барање и да добие претходна согласност од Извршниот одбор.

(3) По барањето за издавање на согласност од ставот (2) на овој член, Извршниот одбор донесува решение за издавање на согласност или за одбивање на барањето во рок од 60 дена од денот на поднесување на барањето. Во рокот од 60 дена не се пресметуваат роковите кои ги определува Народната банка за комплетирање на поднесеното барање и периодот од поднесување на барање од страна на Народната банка до надлежни домашни и странски органи и институции за добивање документи и информации потребни за одлучување по барањето, при што од денот на поднесувањето на барањето до денот на одлучувањето на Извршниот одбор по истото не можат да поминат повеќе од 120 дена.

(4) За вршење на активноста од ставот (1) точка 6) на овој член, штедилницата е должна да поднесе барање и да добие дозвола од Извршниот одбор, согласно законот со кој се уредува девизното работење.“.

Член 78

Во членот 174 зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 79

Во членот 175 зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 80

Во член 179 во ставот (1) во воведната реченица зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 81

Во член 187 став (1) во точката 1) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 82

Во член 187-а став (1) во точката 1) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

По точката 3) се додава нова точка 4), која гласи:

„4) неточно или ненавремено ја известува Народната банка за податоците и информациите определени согласно со членот 64 став (3) и членот 71 став (8) од овој закон;“.

Точките 4), 5), 6) и 7) стануваат точки 5), 6), 7) и 8).

Член 83

Во член 187-б став (1) во точката 3) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во точката 4) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 84

Во член 187-в став (1) точката 3) се менува и гласи:

„работите од членот 57 став (1) точки 1, 4, 6, 8 и 9 од овој закон ги направила без претходна согласност од Извршниот одбор;“.

Во точката 4) зборовите: „ставови (6) и“ се заменуваат со зборот „став“.

По точката 5) се додава нова точка 6), која гласи:

„6) органот на управување не постапил согласно со членот 99 став (1) од овој закон;“.

Точката 6) станува точка 7).

Во точката 7) која станува точка 8), сврзникот „и“ на крајот на реченицата се заменува со точка и запирка.

Во точката 8) која станува точка 9) зборот „банката“ се заменува со зборот „штедилницата“, а точката на крајот на реченицата се заменува со точка и запирка и се додаваат две нови точки 10) и 11), кои гласат:

„10) постапува спротивно на членот 172 став (3) од овој закон и

11) вложува спротивно на членот 172-а став (9) од овој закон.“.

Член 85

Во член 187-г став (1) во точката 1) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 86

По член 187-д се додаваат два нови члена 187-ѓ и член 187-е, кои гласат:

„Член 187-ѓ

(1) Глоба во износ од 8.000 до 10.000 евра во денарска противвредност ќе ѝ се изрече за прекршок на банка, доколку:

1) не им обезбеди на потрошувачите јасни, релевантни и навремени информации за производите и услугите коишто ги нуди на потрошувачите (член 130-а став (1) точка 1);

2) не обезбеди транспарентен и фер пристап при склучување на договорите со потрошувачите (член 130-а став (1) точка 2));

3) не воспостави систем за прием, евиденција, како и навремено и правично постапување во однос на поплаките на потрошувачите (член 130-а став (1) точка 3)) и

4) во своите интерни акти не го пропише начинот на обезбедување заштита на потрошувачите во смисла на членот 130-а став (1) од овој закон (член 130-а став (2)).

(2) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во банката.

Член 187-е

(1) Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе ѝ се изрече за прекршок на штедилница, доколку:

1) не им обезбеди на потрошувачите јасни, релевантни и навремени информации за производите и услугите коишто ги нуди на потрошувачите (член 130-а став (1) точка 1);

2) не обезбеди транспарентен и фер пристап при склучување на договорите со потрошувачите (член 130-а став (1) точка 2));

3) не воспостави систем за прием, евиденција, како и навремено и правично постапување во однос на поплаките на потрошувачите (член 130-а став (1) точка 3)) и

4) во своите интерни акти не го пропише начинот на обезбедување заштита на потрошувачите во смисла на членот 130-а став (1) од овој закон (член 130-а став (2)).

(2) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во штедилницата.“.

Член 87

Во член 188-а во ставот (1) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Во ставот (2) зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 88

Во член 189 по ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на лицето за контрола на усогласеноста на работењето на штедилницата со прописите, односно на одговорното лице во службата за контрола на усогласеноста на работењето на штедилницата со прописите, доколку не постапува согласно со членот 99 став (5) од овој закон.“.

Ставот (4) станува став (5).

Член 89

Во членот 189-а зборот „гувернерот“ се заменува со зборовите: „Извршниот одбор“.

Член 90

(1) Народната банка по службена должност, без поднесување на барање од штедилниците, ќе ги усогласи дозволите за основање и работење на штедилниците во делот кој се однесува на финансиските активности за кои не е потребна претходна согласност или дозвола од Народната банка, во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) Секоја промена во однос на финансиските активности коишто може да ги врши штедилницата, како и промена во однос на името и седиштето на штедилницата, е составен дел на дозволата за основање и работење на штедилницата.

Член 91

Банките кои до денот на влегувањето во сила на овој закон имаат добиено претходна согласност од гувернерот на Народната банка за вршење на финансиската активност „платен промет во земјата и странство, вклучувајќи купопродажба на девизи“, продолжуваат да ја вршат активноста „давање платежни услуги во согласност со законот со кој се уредуваат платежните услуги и платните системи, вклучувајќи и купопродажба на девизи“.

Член 92

Постојните дозволи и согласности издадени од гувернерот и постојните мерки изречени од гувернерот пред денот на влегувањето во сила на овој закон, продолжуваат да важат сè до нивно укинување, повлекување, престанување со важност или поништување во согласност со одредбите од овој закон.

Член 93

Подзаконските прописи предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 94

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат одредбите од членот 122 кои се однесуваат на Главата II Штедилници од Законот за банките и штедилниците („Службен весник на Република Македонија“ број 31/1993, 78/1993, 17/1996, 37/1998 и 25/2000).

Член 95

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.